

*Петренко О.П.,
к.е.н., доцент кафедри економічної теорії і економіки підприємства
Одеський державний аграрний університет
м. Одеса, Україна*

*Петренко К.О.,
здобувачка факультету міжнародної економіки
Одеський національний економічний університет
м. Одеса, Україна*

*Зюзіна А.Ю.,
магістерка факультету економіки та управління
Одеський державний аграрний університет
м. Одеса, Україна*

ОПТИМІЗАЦІЯ ФІНАНСОВОГО УПРАВЛІННЯ ДП «ДГ «ЮЖНИЙ» СГІ-НЦНС»

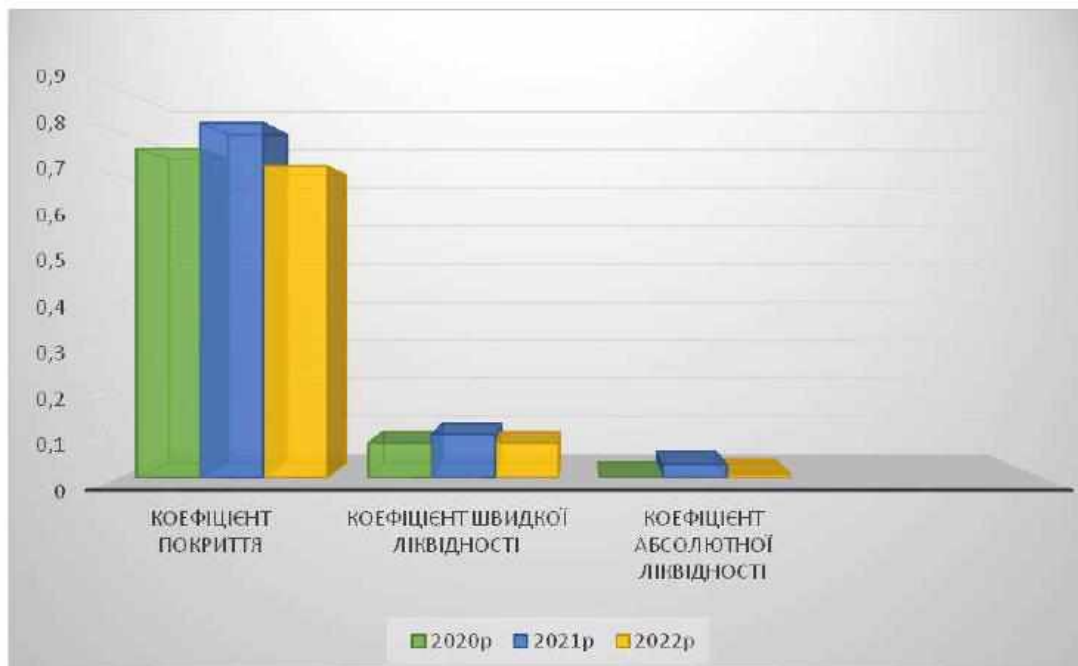
Сучасний стан розвитку більшості суб'єктів господарювання визначається як кризовий. Індикаторами кризових явищ, характерними для багатьох підприємств, є скорочення виробництва, цінова та структурна різниця, випуск неконкурентоспроможної продукції, зниження продуктивності праці, величезні збитки та низька рентабельність, незадовільна структура балансу, незбалансованість оборотних коштів, банкрутство та відтворювальні процеси. Ці фактори змушують керівництво підприємства постійно шукати антикризові заходи щодо своєчасного виявлення таких загроз, подолання кризи, відновлення ліквідності та платоспроможності, запобігання банкрутству та ліквідаційному управлінню.

Корнеєв М. В. відмічає, що «Для визначення стратегії управління сучасним фінансовим сектором та відповідними потоками у його межах, суб'єктам такого сектору треба правильно обрати напрямок, за яким пропонується здійснити оптимізацію цих потоків» [1, с.223]. Деякі автори зазначають, що «Високий рівень невизначеності формує неузгодженість рішень у керівників сільськогосподарських підприємств, що знижує рівень ефективності їх господарювання» [2, с.69]. Саме це актуалізувало мету дослідження. Об'єктом дослідження було обрано типове аграрне підприємство ДП «ДГ «ЮЖНИЙ» СГІ-НЦНС».

Провівши економічну оцінку діяльності підприємства, було виділено основні фінансові показники, які характеризують фінансове управління підприємством (рис.1).

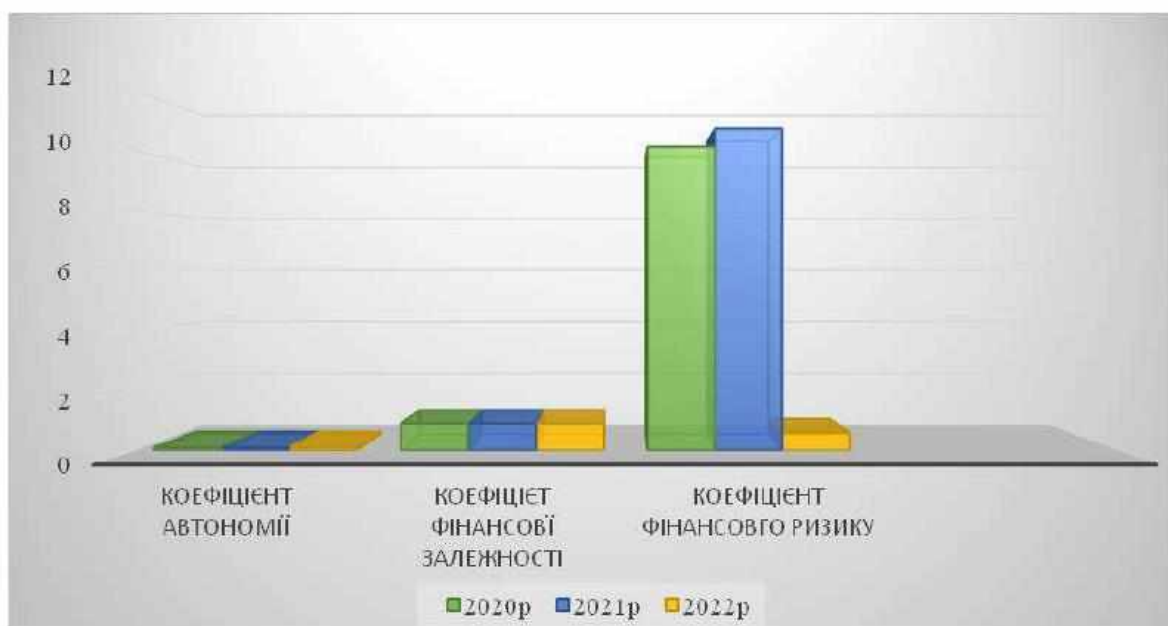
За аналізований період з 2020 по 2022 рік, спостерігається певна погіршення фінансового стану підприємства, що відображається у зменшенні величини власних оборотних коштів. Коефіцієнт покриття показує, наскільки підприємство здатне виконати свої зобов'язання в найближчому майбутньому. Попри зменшення цього показника в 2022 році, він залишається на прийнятному рівні, що свідчить про те, що підприємство може покрити свої

поточні зобов'язання. Спостерігаємо зниження коефіцієнту абсолютної ліквідності в 2022 році, на що слід звернути увагу керівництву підприємства.

Рис. 1. Показники ліквідності та платоспроможності підприємства
Джерело: побудовано авторами

Фінансова стійкість підприємства залежить від ефективного управління його коштами і визначається його оптимальною структурою активів, оптимальним співвідношенням власних і зовнішніх ресурсів, оптимальним співвідношенням активів і джерел фінансування. Показники фінансової стійкості підприємства наведені на рисунку 2.

Рис. 2 Показники фінансової стійкості за 2020 - 2022рр.

Джерело: побудовано автором

З даних рисунку 2, слід виділити:

– значення коефіцієнта фінансової незалежності (автономії) за всі роки є досить низьким, що говорить про нестійкість підприємства на ринку та високий рівень ризику. Показник у 2022 році склав 0,1, а це означає, що підприємство залежить від позикових коштів і не здатне профінансувати за рахунок власних коштів активів;

– коефіцієнт фінансової залежності знаходиться в межах норми. У 2022 році на кожну гривню власних коштів припадає 0,9 грн. фінансових ресурсів;

– коефіцієнт фінансового ризику на кінець 2022р. знизився протягом періоду, але не відповідає нормативним значенням. На 1 гривню власного капіталу приходиться 6,8 грн. позикового капіталу.

Для досягнення стійкого фінансового успіху та покращення фінансово-економічного стану Державного підприємства «ДГ «Южний» СГІ-НЦНС», критично важливим стає оптимізація фінансового управління. Оптимізація цього процесу дозволяє ефективно використовувати фінансові ресурси, знижувати ризики та забезпечувати стабільність фінансового стану підприємства.

На основі аналізу фінансового стану Державного підприємства «ДГ «Южний» СГІ-НЦНС» і з урахуванням впливу зовнішніх факторів, пропонуємо такі напрямки оптимізації фінансового управління:

1. *Аналіз та удосконалення бюджетування:* Ретельно проаналізувати процес бюджетування підприємства. Забезпечити точність та прозорість у встановленні фінансових цілей та пріоритетів. Врахувати поточні та потенційні ризики та можливості. Розробити бюджетну стратегію, яка дозволить підприємству ефективно реагувати на зміни у фінансовому середовищі.

2. *Управління обіговими коштами:* Зосередити увагу на оптимізації обігових коштів. Визначити детальний план для управління запасами, оптимізації процесів реалізації, оптимізації строків платежів та збалансованого підходу до обігових активів та зобов'язань. Уникати зайвих запасів та заборгованостей.

3. *Управління ризиками та керування фінансовою стійкістю:* Розробити стратегію керування ризиками, визначити ключові фінансові та економічні ризики, що впливають на підприємство, та розробити план дій для їх зменшення. Підтримувати необхідний рівень ліквідності та фінансової стійкості.

4. *Диверсифікація джерел фінансування:* Розглянути різні джерела фінансування, такі як інвестиції, кредити, гранти, виходи на ринок цінних паперів тощо. Диверсифікувати джерела фінансування для зниження залежності від конкретного джерела.

5. *Ефективний фінансовий аналіз та моніторинг:* Вдосконалювати систему фінансового аналізу та моніторингу. Враховувати не тільки історичні дані, але і результати різних моделей прогнозування банкрутства. Постійно оцінювати фінансовий стан, вчасно реагувати на виявлені відхилення та впроваджувати коригуючі заходи.

Система стратегічного управління повинна передбачати не тільки розробку стратегічних цілей, завдань, ключових показників ефективності (цілей,

фактичних цінностей), а й необхідні заходи щодо їх реалізації. Кожна дія повинна передбачати виділення людських, фінансових і технічних ресурсів і має бути спрямована на досягнення конкретного показника на цільовому рівні. Якщо показник не досягає цільового значення, це свідчить про наявність факторів, що перешкоджають досягненню стратегічних цілей. Цей факт представляє втрачені можливості для галузі та вимагає коригувальних дій.

Рекомендації спрямовані на створення фінансової стратегії, яка дозволить ДП «ДГ «Южний» СГІ-НЦНС» оптимізувати використання ресурсів, зменшити фінансовий ризик та забезпечити стабільність та стійкість фінансового стану. Реалізація цих рекомендацій може сприяти подальшому розвитку та успішному функціонуванню підприємства.

Література:

1. Корнеєв М. В. Оптимізація динамічних фінансових потоків у контексті сучасного розвитку фінансового сектора. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія»*. 2013. Випуск 24. С. 220-223

2. Шевченко А.А., Петренко О.П., Орлова В.О. Дослідження факторів впливу на ефективність діяльності сільськогосподарських підприємств в Україні. *Scientific horizons*. 2020, Vol. 23, No. 9. P. 68-77 URL: <https://sciencehorizon.com.ua/ru/journals/tom-23-9-2020/doslidzhyennya-faktoriv-vplivu-na-yefektivnist-diyalnosti-silskogospodarskikh-pidpriyemstv-v-ukrayini> (дата звернення 12.10.2023р.)

3. Svyrydenko D., Panteleiev V., Kovtun O., Yesaian E., Petrenko O., Kyvliuk V. Global trends of economy transformation under the influence of information technologies. *Financial and credit activities: problems of theory and practice*. 2021. № 6(41) С.369-376 URL: <https://fkd.net.ua/index.php/fkd/article/view/3617>(дата звернення 12.10.2023р.)

Подлесна В. Г.

*д.е.н., доцент, провідний науковий співробітник
відділу економічної теорії*

*ДУ «Інститут економіки та прогнозування НАН України»
м. Київ, Україна*

СТАЛИЙ РОЗВИТОК ТА СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНІ ЦИКЛИ: СУТНІСТЬ ТА МОЖЛИВІСТЬ СПІВІСНУВАННЯ

Концепція сталого розвитку, визначеного як розвиток, що забезпечує задоволення потреб нинішнього покоління і не підриває при цьому можливості задоволення потреб майбутніх поколінь стала керівним принципом для довгострокового глобального розвитку. Сталий розвиток передбачає досягнення трьох основних цілей: економічного і соціального прогресу та охорони навколишнього середовища [3].